

СХВАЛЕНО

**На засіданні педагогічної ради
КЗ «Миколаївський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району
Харківської області
28.08.2025, протокол № 01**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор КЗ «Миколаївський
ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району
Харківської області**

О.МИРГОРОДСЬКА

28.08.2025

**Освітня програма
Комунального закладу
«Миколаївський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району
Харківської області
II ступеня (9 клас)**

**Загальні положення освітньої програми
Комунального закладу «Миколаївський ліцей»
Зачепилівської селищної ради Берестинського району
Харківської області
II ступеня (9 клас)**

Освітня програма ліцею II ступеня (базова середня освіта) Комунального закладу «Миколаївський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОНУ від 20.04.2018 № 405.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм,

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

**Загальний обсяг навчального навантаження
та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки
освітніх галузей, предметів, дисциплін**

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9 класу закладів загальної середньої освіти складає 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані КЗ «Миколаївський ліцей» II ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план ліцею II ступеня КЗ «Миколаївський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, яка використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової;

- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування;
- індивідуальні заняття та консультації.

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані КЗ «Миколаївський ліцей» II ступеня (далі –навчальний план). У навчальному плані наявний перелік предметів для реалізації кожної освітньої галузі, розподіл навчального навантаження між навчальними предметами, обов'язковими для вивчення з урахуванням освітніх потреб учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.

		<i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i>здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. <i>Ставлення:</i>критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i>підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й

		оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.

			<i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність підприємливості	і	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності	і	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту

9	Обізнаність і у самовираженні сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Вимоги до осіб, які розпочали здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, уроки з використанням ІКТ та мультимедіа тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Згідно статті 3 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес може бути організовано за очною (денною), дистанційною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою) формами чи формою педагогічного патронажу.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма КЗ «Миколаївський ліцей» Зачепилівської селищної ради Красноградського району Харківської області передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Таблиця 1
до освітньої програми
КЗ «Миколаївський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району Харківської
області

**Навчальний план
для 9 класу з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класі
		9
Мови і літератури	Українська мова	2+2
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
РАЗОМ		30+3
<i>Додатковий час на навчальні предмети, спецкурси, курси за вибором, факультативи</i>		3
<i>Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження</i>		33
<i>Всього (без урахування поділу класів на групи)</i>		32+3

Директор
КЗ «Миколаївський ліцей»

О.МИРГОРОДСЬКА

Таблиця 2
до освітньої програми
КЗ «Миколаївський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району Харківської
області

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**

№ з/п	Назва навчального предмета	Клас	Назва навчальної програми	Рік та видавництво	Нормативно-правове забезпечення (ким дозволена до використання та ким і коли затверджена)
	Алгебра	9	Навчальні програми з математики для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 07.06.2017 №804)
	Геометрія	9	Навчальні програми з математики для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 07.06.2017 №804)
	Біологія	9	Навчальні програми з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 07.06.2017 №804)
	Географія	9	Навчальні програми з географії для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 03.08.2022 № 698)
	Хімія	9	Навчальні програми з хімії для 7-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ 07.06.2017 №804)
	Фізика	9	Навчальні програми з фізики для 7-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 07.06.2017 № 804)

	Мистецтво	9	Навчальні програми з мистецтва для 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 07.06.2017 № 804)
	Трудове навчання	9	Навчальні програми з трудового навчання для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 07.06.2017 № 804)
	Основи здоров'я	9	Навчальні програми з основ здоров'я для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 03.08.2022 № 698)
	Фізична культура	9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 5 – 9 класи	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 03.08.2022 № 698)
	Інформатика	9	Навчальні програми з інформатики для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України //mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України (наказ від 07.06.2017 № 804)

Директор
КЗ «Миколаївський ліцей»

О.МИРГОРОДСЬКА